

VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA

PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

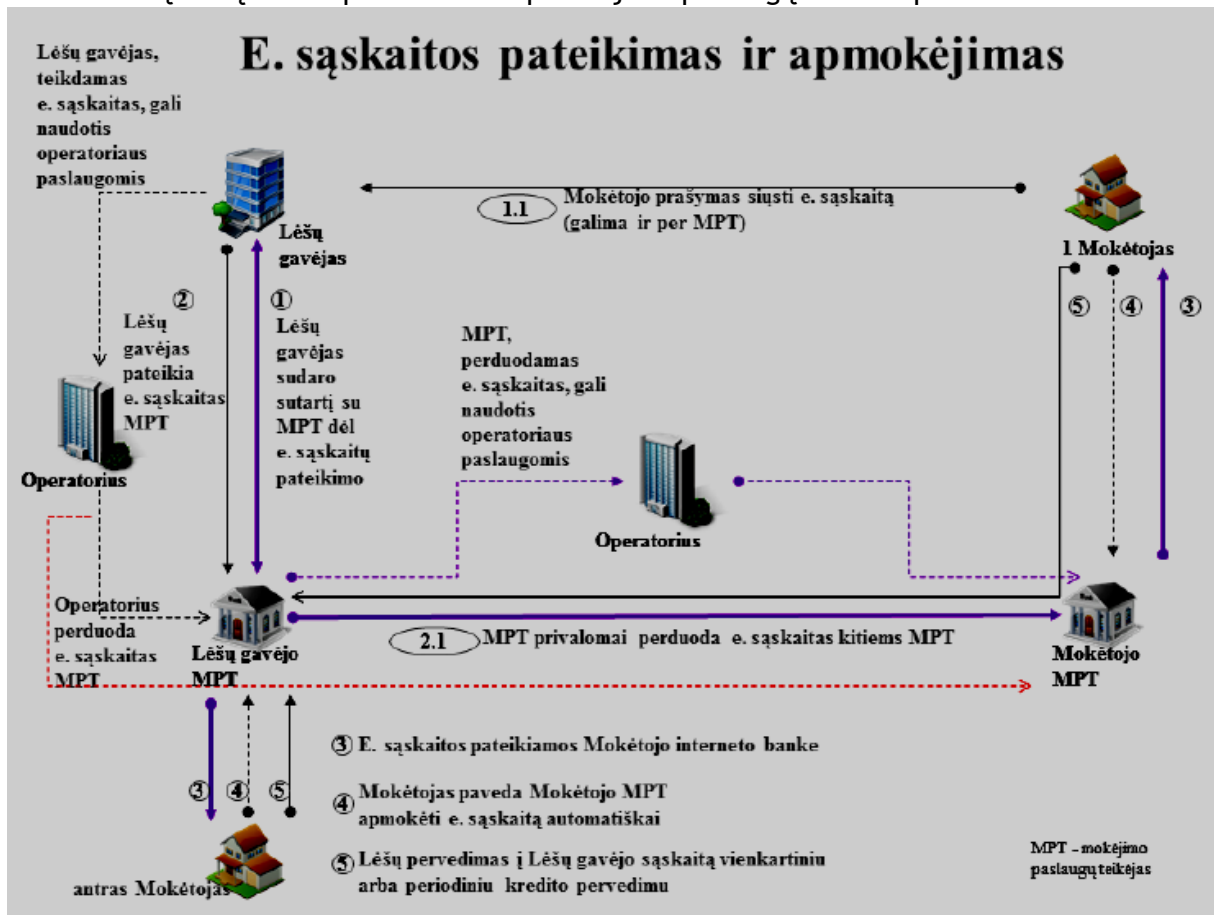
2015-12-31 Nr. (18.2-31-2) RM-6

DĖL ELEKTRONINĖS SĄSKAITOS PASLAUGOS APMOKESTINIMO PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESČIU

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, atsižvelgdama į gautus paklausimus, teikia paaiškinimą dėl elektroninės sąskaitos (toliau - e. sąskaitos) pateikimo paslaugos apmokestinimo pridėtinės vertės mokesčiu (toliau - PVM):

Nuo 2016 m. sausio 1 dienos mokėjimo paslaugų teikėjai - bankai ir kitos mokėjimo įstaigos (toliau- MPT) dabartinę tiesioginio debeto paslaugą pakeis nauja paslauga - e. sąskaita. E. sąskaita - elektroninė sąskaita, kuri gali būti pateikiama internetinėje bankininkystėje už įvairias parduotas paslaugas ir prekes, kai dėl tokios e. sąskaitos pateikimo susitaria paslaugos teikėjas ir/ar prekės tiekėjas (toliau - Lėšų gavėjas), MPT ir paslaugų gavėjas ir/ar prekių pirkėjas (toliau - Mokėtojas).

Teikiamų e. sąskaitos pateikimo ir apmokėjimo paslaugų teikimo procesas¹:

1. Lėšų gavėjas sudaro sutartį su savo MPT dėl e. sąskaitų pateikimo Mokėtojams;
2. Mokėtojas pateikia prašymą Lėšų gavėjui pateikti jam interneto banke e-sąskaitas;

¹ schema paimta iš Lietuvos bankų asociacijos internetinio puslapio

3. Lėšų gavėjas duomenis, reikalingus suformuoti e. sąskaitą Mokėtojui, pateikia tiesiogiai savo MPT arba netiesiogiai - naudodamasis operatoriaus (tarpininko) paslaugomis;
4. MPT suformuoja Lėšų gavėjo suteiktų paslaugų e-sąskaitą ir ją perduoda kitam MPT, jeigu Mokėtojo sąskaita yra kitame MPT (MPT, perduodamas e. sąskaitas kitam MPT, gali naudotis operatoriaus paslaugomis);
5. e. sąskaitą pateikiama Mokėtojo interneto banke;
6. Mokėtojas paveda mokėtojo MPT apmokėti e-sąskaitą automatiškai, arba
7. Mokėtojas paveda lėšas į Lėšų gavėjo sąskaitą vienkartinio arba periodinio kredito pavedimu (Mokėtojas e. sąskaitą gali tik atsispausdinti ir šią e. sąskaitą apmokėti kitur, pavyzdžiui, pašte).

Pagal pateiktą schemą e. sąskaitos pateikimo ir apmokėjimo paslauga susideda iš keleto elementų: duomenų surinkimo, jų elektroninio perdavimo, e. sąskaitos suformavimo, patalpinimo elektroninėje erdvėje, pinigų pervedimo. Tokiu atveju reikia nustatyti, ar visi šie elementai yra taip glaudžiai susiję, kad objektyviai, ekonominiu požiūriu sudaro visumą, kurios išskaidymas būtų dirbtinio pobūdžio, ar sudėtiniai paslaugos elementai yra savarankiški ir turi atskirą savarankišką tikslą.

Šiuo atveju sutartį dėl e. sąskaitos pateikimo Mokėtojui pasirašo MPT su Lėšų gavėju, kuris ir sumoka už pačią paslaugą (jei už ją yra mokama). Jei Lėšų gavėjas nepasirašys šios sutarties, Mokėtojas neturės galimybės pasirinkti gauti e. sąskaitą. MPT suformavus e. sąskaitą ir ją pateikus Mokėtojo interneto banke, Mokėtojas turi galimybę pasirinkti, ar e. sąskaitoje nurodytas sumas, naudojantis interneto banku, apmokėti automatiškai, ar mokėjimo pervedimu, ar tik atsispausdinti e. sąskaitą ir ją apmokėti kitur. Be to, apmokėti už įsigytas paslaugas/prekes Mokėtojas gali ir neturėdamas e. sąskaitos. Tokiu atveju galima teigti, kad e. sąskaitos pateikimo paslauga nėra būtina Mokėtojui įvykdyti apmokėjimo už suteiktas paslaugas (patiektas prekes). Pažymėtina, kad už lėšų pervedimo paslaugą Mokėtojo atžvilgiu visų pirma yra atsakingas Mokėtojo MPT (jei MPT už šią paslaugą imtų atlygį, tai jį jam turėtų sumokėti Mokėtojas).

Taigi dėl aukščiau nurodytų priežasčių PVM tikslais laikoma, kad e. sąskaitos ir jos apmokėjimo atveju yra teikiamos dvi savarankiškos paslaugos:

- 1) e. sąskaitos pateikimo Mokėtojui paslauga (kurią sudaro duomenų surinkimo, jų elektroninio perdavimo, e. sąskaitos suformavimo bei patalpinimo elektroninėje erdvėje elementai) ir
- 2) lėšų pervedimo paslauga (kurią sudaro pinigų pervedimo elementas).

E. sąskaitos pateikimo Mokėtojui paslauga iš esmės yra techninio pobūdžio, jos tikslas - suformuoti ir internetinėje erdvėje pateikti e - sąskaitą Mokėtojui, kad šis sužinotų savo įsiskolinimus Lėšų gavėjams, o taip pat galėtų pasinaudoti galimybe pasirinkti už įsigytas prekes ir/ar paslaugas apmokėti naudojantis interneto banku. Ši paslauga negali pakeisti ar panaikinti sandorio šalių teisių ir/ar pareigų (pavyzdžiui, jeigu MPT nesuformuoja e. sąskaitos, tai nereiškia, kad už patiektas prekes ir/ar suteiktas paslaugas Mokėtojui nėra prievolės sumokėti Lėšų gavėjams, Mokėtojas atitinkamus mokėjimus gali vykdyti pagal pasirašytos sutarties nuostatas ar kitus dokumentus). Todėl e-sąskaitos pateikimo paslauga PVM tikslais nelaikoma finansine paslauga ir turi būti apmokestinama PVM, taikant standartinį PVM tarifą.

Lėšų pervedimo paslaugos, kurią MPT teikia Mokėtojui, tikslas - e. sąskaitoje nurodytos sumos pervedimas iš Mokėtojo sąskaitos į Lėšų gavėjo sąskaitą, kai mokėtojas, pasirenka e. sąskaitą apmokėti automatiškai ar mokėjimo pavedimu. Lėšų pervedimo paslauga yra esminė atsiskaitymo funkcijai atlikti ir PVM tikslais laikoma finansine paslauga, kuriai taikoma PVM įstatymo 28 straipsnyje nustatyta PVM lengvata.

1 pavyzdys

Komunalinių paslaugų teikėjas, PVM mokėtojas, su banku sudarė sutartį dėl e. sąskaitų

pateikimo savo klientams interneto banke. Klientai - komunalinių paslaugų gavėjai, norintys gauti jiems suteiktų paslaugų e. sąskaitas, pateikė prašymus dėl komunalinių paslaugų e. sąskaitų pateikimo interneto banke.

Komunalinių paslaugų teikėjas bankui nustatytu formatu pateikia e. sąskaitų duomenis, pagal kuriuos bankas interneto banke suformuoja komunalinių paslaugų gavėjams e. sąskaitas. Komunalinių paslaugų gavėjai, gavę interneto banke e. sąskaitas, pasirenka: jas apmokėti automatiškai, įvykdyti vienkartinį apmokėjimą, apmokėjimo nevykdyti per banką.

Kaip apmokestinamos PVM banko teikiamos paslaugos?

Banko komunalinių paslaugų teikėjui teikiama e. sąskaitos suformavimo ir pateikimo klientui paslauga nėra esminė atsiskaitymo (pinigų pervedimo) funkcijai atlikti, ši paslauga negali pakeisti ar panaikinti sandorio šalių teisių ir/ar pareigų. Todėl ši paslauga PVM tikslais nelaikoma finansine paslauga ir turi būti apmokestinama PVM, taikant standartinį PVM tarifą.

Banko klientui teikiama kliento lėšų pervedimo į komunalinių paslaugų teikėjo sąskaitą paslauga (kai komunalinių paslaugų gavėjas pasirenka e. sąskaitą apmokėti automatiškai ar įvykdyti vienkartinį apmokėjimą) yra esminė atsiskaitymo (pinigų pervedimo) funkcijai atlikti. Ši paslauga PVM tikslais laikoma finansine paslauga ir PVM neapmokestinama.

Reikia pažymėti, kad finansinėmis paslaugomis nėra laikomos ir aukščiau nurodytoje schemoje operatoriaus (tarpininko) teikiamos su e. sąskaita susijusios paslaugos.

2 pavyzdys

Komunalinių paslaugų teikėjas su banku sudarė sutartį dėl e. sąskaitų teikimo savo klientams elektroniniu būdu, t. y. per interneto banką. Tuo tikslu komunalinių paslaugų teikėjas su Bendrove, teikiančia duomenų tvarkymo bei informacijos paruošimo skaitmeniniu būdu paslaugas, sudarė sutartį, kurioje numatė, kad komunalinių paslaugų teikėjas pateiks Bendrovei duomenis, reikalingus e. sąskaitų suformavimui, o Bendrovė šiuos duomenis perduos bankui atitinkamu formatu.

Ar šios Bendrovės komunalinių paslaugų teikėjui teikiamos e. sąskaitų suformavimo ir perdavimo bankui paslauga laikoma finansine paslauga?

Bendrovės teikiama e. sąskaitos suformavimo ir pateikimo bankui paslauga nėra esminė atsiskaitymo (pinigų pervedimo) funkcijai atlikti ir ši paslauga negali pakeisti ar panaikinti sandorio šalių teisių ir/ar pareigų. Todėl ši paslauga PVM tikslais nelaikoma finansine paslauga.

Atkreiptinas dėmesys, kad e. sąskaita gali būti laikoma elektronine PVM sąskaita faktūra, jeigu joje yra visi privalomi PVM sąskaitos faktūros rekvizitai, nustatyti PVM įstatymo 80 straipsnyje, ir yra garantuojamas kilmės autentiškumas, turinio vientisumas bei įskaitomumas. Pažymėtina, kad tuo atveju, jei interneto banke Mokėtojams pateikiami duomenys yra tapatūs Lėšų gavėjų MPT (operatoriams) pateiktiems duomenims, tai nepaisant to, kad tokių duomenų atvaizdavimas skirtingose sistemose skiriasi (t. y. skiriasi ne patys duomenys, o jų fizinis išdėstymas, pvz., vieno MPT sistemoje tam tikras duomuo yra rodomas ekrano (lapo) viršuje, o kito MPT sistemoje - apačioje) yra laikoma, kad turinio vientisumas yra išlaikytas. Turinio vientisumas taip pat laikomas išlaikytu ir tuo atveju, kai perduodami duomenys yra konvertuojami iš vieno formato į kitą, jei duomenys iš esmės išlieka tie patys. Kilmės autentiškumas abiem nurodytais atvejais bus laikomas išlaikytu, jei bus užtikrintas duomenų pateikimo, konvertavimo ir pan. atsekamumas.

Taip pat reikia pabrėžti, jog PVM įstatymo 79 straipsnio 11 dalyje nustatytas reikalavimas gauti išankstinį pirkėjo sutikimą dėl elektroninių PVM sąskaitų faktūrų naudojimo, laikomas įvykdytu, kadangi Mokėtojas, norėdamas gauti e. sąskaitas, privalo pateikti prašymą MPT (t. y. Mokėtojo pateiktas prašymas ir yra laikomas sutikimu).

Tuo atveju, jei pagal PVM įstatymo nuostatas Lėšų gavėjas privalo išrašyti PVM sąskaitą faktūrą už savo parduotas prekes ar paslaugas, o Mokėtojui pateiktoje e. sąskaitoje yra ne visi privalomi PVM sąskaitos faktūros rekvizitai, tai tokia e. sąskaita nebus laikoma PVM sąskaita

faktūra ir Lėšų gavėjas privalės išrašyti ir pateikti Mokėtojai kitą dokumentą, kuris pagal PVM įstatymo nuostatas būtų laikomas PVM sąskaita faktūra. Ir atvirkščiai - jei e. sąskaitoje yra visi privalomi PVM sąskaitos faktūros rekvizitai, tai tokia e. sąskaita laikoma PVM sąskaita faktūra ir papildomai jos pateikti Mokėtojai kitais būdais ar išrašyti papildomus paslaugų teikimą, prekių tiekimą informančius dokumentus nereikia. Tačiau, jei Lėšų gavėjas pageidauja, jis gali PVM sąskaitą faktūrą Mokėtojai pateikti ne tik interneto banke kaip e. sąskaitą, bet ir kitais būdais (skirtingais būdais Mokėtojai pateiktų PVM sąskaitų faktūrų duomenys (įskaitant PVM sąskaitos faktūros seriją ir numerį) turi sutapti). Tokiu atveju bus laikoma, kad Mokėtojai buvo pateiktos kelios PVM sąskaitos faktūros egzemplioriai.

Taip pat pažymėtina, kad jei pagal PVM įstatymo nuostatas Lėšų gavėjas neprivalo išrašyti PVM sąskaitos faktūros už savo parduotas prekes ar paslaugas, tai Mokėtojai pateikta e. sąskaita gali turėti ne visus privalomus PVM sąskaitos faktūros rekvizitus.

Reikia atkreipti dėmesį, kad ESTT bylos C-175/09, kurioje buvo nagrinėtas klausimas dėl „apmokėjimų surinkimo“ paslaugos apmokestinimo PVM, nuostatos negali būti taikomos, sprendžiant klausimą dėl e. sąskaitos paslaugos pobūdžio ir apmokestinimo, kadangi byloje nagrinėtos aplinkybės skiriasi nuo aplinkybių, kuriomis teikiama šiame rašte nagrinėjama e. sąskaitos paslauga: byloje nagrinėjamo sandorio sudėtiniai elementai buvo glaudžiai susiję ir turėjo vienintelį tikslą - iš paciento sąskaitos pervesti lėšas odontologo atstovui. Tuo tarpu, kaip jau buvo minėta aukščiau, e. sąskaitos paslaugos atveju yra teikiamos dvi savarakiškos paslaugos, turinčios atskirus tikslus: e. sąskaitos pateikimo Mokėtojai paslauga ir lėšų pervedimo paslauga.

Viršininko pavaduotoja

Vilma Vildžiūnaitė

